

แบบองค์ประกอบพื้นฐานของการนำเสนอบทเรียน
Smart Farmer ต้นแบบ

- ๑.ชื่อ Smart Farmer ต้นแบบ นายทวน ทองหล่อ
๒. Smart Farmer ต้นแบบ สาขา การเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน
๓.คำจำกัดความ “เกษตรอินทรีย์ เกษตรยั่งยืน”

๔.ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

๔.๑ ความรู้เฉพาะสาขา

เป็นเกษตรกรที่มีความคิดริเริ่มการเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน ได้แก่ โคเนื้อ แพะ และไก่พื้นเมือง โดยมีความตั้งใจจริงที่จะพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการทำการเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างรายได้ทางอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนเป็นตัวอย่างแก่ลูกหลาน อีกทั้งยังได้รับคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) ประจำปี ๒๕๖๓

๔.๒ การจัดการปัจจัยการผลิต

๑. ชนิดปศุสัตว์ที่เลี้ยง

๑.๑ โคเนื้อ จำนวน ๙ ตัว (โคแม่พันธุ์ จำนวน ๖ ตัว, โครุ่นเพศเมีย จำนวน ๒ ตัว และลูกโคเพศผู้ จำนวน ๑ ตัว)

๑.๒ แพะลูกผสมพันธุ์บอร์ จำนวน ๒๔ ตัว (พ่อพันธุ์ ๑ ตัว, แม่พันธุ์ ๒๐ ตัว และแพะขุน ๓ ตัว)

๑.๓ ไก่พื้นเมือง จำนวน ๔๕ ตัว (พ่อพันธุ์ ๒ ตัว แม่พันธุ์ ๑๐ ตัว, ไก่รุ่น ๓๓ ตัว)

๒. พื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์

มีพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑ จำนวน ๒ ไร่ และแปลงปลูกหญ้าแพงโกล่า จำนวน ๒ ไร่

๓. โรงเรือน

ลักษณะของโรงเรือนมีความแข็งแรง โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีการแบ่งคอกเป็นสัดส่วนเพียงพอ สัตว์อยู่อย่างสบายสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามจำนวนและปริมาณสัตว์แต่ละชนิด แบ่งเป็น

- ๓.๑ โรงเรือนโค ๑ หลัง
๓.๒ โรงเรือนแพะ ๒ หลัง
๓.๓ โรงเรือนไก่พื้นเมือง ๑ หลัง
๓.๔ โรงเรือนเก็บฟาง ๑ หลัง

๔.๓ การผลิตและการเลี้ยง

๑.ด้านอาหารสัตว์

๑.๑ สำหรับ โค,แพะ

- มีแปลงหญ้าเนเปียร์ปากช่อง๑ จำนวน ๒ ไร่ และหญ้าแพงโกล่า จำนวน ๒ ไร่
- มีการสำรองเสบียงอาหารสัตว์โดยการจัดเก็บฟางอัดฟ่อน เพื่อให้สัตว์กินอย่างเพียงพอ นอกเหนือจากการกินหญ้าสด และเก็บไว้สำหรับใช้ในช่วงขาดแคลนพืชอาหารสัตว์
- มีการเสริมอาหารชั้นสำเร็จรูปให้สัตว์กินบางช่วง เพื่อให้สัตว์โตเร็ว จำหน่ายได้ราคาสูง
- มีการเสริมแร่ธาตุให้สัตว์ได้เลี้ยวกินทุกช่วงฤดู

๑.๒ สำหรับไก่พื้นเมือง

- เกษตรกรมีความรู้ในการลดต้นทุนอาหารสัตว์โดยการใช้รำและปลายข้าวของตนเอง ผสมกับวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เช่น ไขมันสำปะหลัง ต้นกล้วยสับ ต้นข้าวโพดสับ ใบกระถิน

๒.ด้านการปรับปรุงพันธุ์และผสมพันธุ์

๒.๑ โคเนื้อ เน้นการใช้การผสมเทียมเป็นหลักในการปรับปรุงพันธุ์

๒.๒ ไก่พื้นเมือง มีการจัดระบบคอกสำหรับพ่อ-แม่พันธุ์ไก่พื้นเมือง ผลิตลูกไก่พื้นเมือง ตามที่

ตลาดต้องการ

๓.ด้านการเลี้ยงและการจัดการ เกษตรกรมีระบบการเลี้ยงแบบประณีต ดังนี้

- ๓.๑ โคเนื้อ ตัดหญ้าสดให้กินในช่วงเช้า เสริมด้วยวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เช่น ไขมันสำปะหลัง ต้นข้าวโพดสับ และ ช่วงเย็นเสริมอาหารชั้น 1-2 กิโลกรัม/ตัวและมีฟางให้กินตลอด
- ๓.๒ แพะ ตัดหญ้าสดให้กิน เสริมด้วยใบไม้ต่างๆที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ไขมันสำปะหลัง ใบกระถิน
- ๓.๔ ไก่พื้นเมือง ใช้รำและปลายข้าวผสมกับอาหารชั้นสำเร็จรูป และเสริมด้วยใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น

๔.ด้านสุขภาพสัตว์

๔.๑ มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับสัตว์ทุกชนิด ตามโปรแกรม

๔.๒ กำจัดพยาธิภายในและกำจัดพยาธิภายนอกสัตว์ ตามโปรแกรม

๔.๓ โค กระบือ แพะ จะได้รับการเจาะเลือดตรวจโรคแท้งติดต่อ ตามโปรแกรม

๔.๔ การเพิ่มมูลค่า

๑. โคเนื้อ ผลิตลูกโคเนื้อตามที่ต้องการ มีความสมบูรณ์พันธุ์

๒. แพะ ใช้พ่อพันธุ์ดี แม่พันธุ์ที่แข็งแรงผลิตลูกแพะที่ตรงตามความต้องการของตลาด

๓. ไก่พื้นเมือง มีการคัดเลือกพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ไก่พื้นเมือง ในการผลิตลูกที่มีลักษณะที่ดี

๔. ปู๋ย จากการเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๙ ตัว สามารถให้ปุ๋ยได้ ปีละ ๒,๐๐๐ กก./ตัว ซึ่งเกษตรกรสามารถมีปุ๋ย จำนวน ๑๘,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่า ๓๖,๐๐๐ บาท (นำมาใช้ในแปลงพืชผัก นาข้าวและแปลงหญ้าของตนเองก่อนถ้าเหลือจึงจำหน่าย)

๔.๕ การตลาด

๑. โค มีรายได้จากการจำหน่ายโค ปีละ ๔-๕ ตัว ซึ่งนำไปจำหน่ายที่ตลาดนัดโค-กระบือ ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ เฉลี่ยตัวละ ๒๕,๐๐๐-๓๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นรายได้ ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ต่อปี
๒. แพะ มีรายได้จากการจำหน่ายแพะ เดือนละ ๔-๖ ตัว ซึ่งนำไปจำหน่ายที่สายล้อมเงินฟาร์ม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในราคา กิโลกรัมละ ๑๒๕ - ๑๓๕ บาท เฉลี่ยตัวละ ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท/ตัว คิดเป็นรายได้ ประมาณ ๑๖,๒๐๐ บาท ต่อเดือน หรือคิดเป็น ๑๙๔,๔๐๐ บาทต่อปี
๓. ไข่พื้นเมือง เลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อจำหน่ายบางส่วน และไว้บริโภคในครัวเรือน

๕. ข้อมูลทั่วไปของ Smart Farmer ต้นแบบและการติดต่อ

ชื่อ	นายทวน ทองหล่อ
ที่อยู่	บ้านเลขที่ ๑๑๐ หมู่ ๑๑ ตำบลหนองเหล็ก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์	๐๘๐ ๐๕๘ ๖๖๔๘

๖. ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน

๑. นายสุพิน นองมัน	ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวมหัทธนา รับงาม	ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน
๓. นางเจียมจิตต์ เต็มขันมณี	ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ
๔. นายณรงค์ ศิริดล	ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ
๕. นายนภดล ดาวกระจ่าง	ตำแหน่ง ปศุสัตว์อำเภอศีขรภูมิ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์

โทรศัพท์ : ๐๔๔-๗๑๓-๑๔๕ E-mail : Psm.technology@dld.go.th

ภาพกิจกรรม(เข้ารับการอบรม)

ภาพกิจกรรมในฟาร์ม

